

halakha with regard to a Jew, a descendant of Noah is executed on the basis of the verdict of even one judge, and by the testimony of even one witness... The Sages said in the name of Rabbi Yishmael that a descendant of Noah is executed even for killing fetuses... What is the reason for the opinion of Rabbi Yishmael? The Gemara answers: It is derived from that which is written: "One who sheds the blood of a person, by a person [ba'adam] his blood shall be shed" (Genesis 9:6). The word *ba'adam* literally means: In a person, and is interpreted homiletically: What is a person that is in a person? You must say: This is a fetus that is in its mother's womb. Accordingly, a descendant of Noah is liable for killing a fetus.

3. תלמוד בבלי מסכת חולין דף לג.

מי איכא מידי דלישראל שרי ולעובד כוכבים אסור?

His statement is difficult: Is there anything that is permitted for a Jew but prohibited for a gentile?

1. משנה מסכת אהלות פרק ז משנה ו
האשה שהיא מקשה לילד מחתכין את הולד במעיה ומוציאין אותו אברים אברים מפני ש חייה קודמין לחייו יצא רובו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש:

A woman who was having trouble giving birth, they cut up the fetus inside her and take it out limb by limb, because her life comes before its life. If most of it had come out already they do not touch it because we do not push off one life for another.

2. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף נז:

אשכח רבי יעקב בר אחא דהוה כתיב בספר אגדתא דבי רב: בן נח נהרג בדיין אחד, ובעד אחד... משום רבי ישמעאל אמרו: אף על העוברין... מאי טעמיה דרבי ישמעאל? - דכתיב שפך דם האדם באדם דמו ישפך, איזהו אדם שהוא באדם - הוי אומר זה עובר שבמעו אמו.

Rabbi Ya'akov bar Aha found that it was written in a book of Aggadot in the study hall of Rav: Contrary to the

4. My chart, based on the testimony to the Knesset of Rav Aharon Lichtenstein zt"l, <http://traditionarchive.org/news/originals/Volume%2025/No.%204/Abortion.pdf>

הצלה	חבלה	סרח רציחה	רציחה	
Can apply right away, after 40 days, or not at all.	Either after 40 days or after 3 months	Either right away or after 40 days	More or less – the last trimester (YF - some disagree)	Initial period
				After 40 days
				After 3 months
				Quickening of fetal movement
At what cost? Is it really in the interest of the fetus?	בגללה – מותר כשזה לטובתה. בגלל העובר – יותר מחמיר.	כבוד הבריות, שלום בית, צער, וכו'	Only actual pikuach nefesh (though some include insanity)	Reasons for leniency

אמר רב הונא: קטן הרודף ניתן להצילו בנפשו. קסבר: רודף אינו צריך התראה, לא שנא גדול ולא שנא קטן. איתיביה רב חסדא לרב הונא: יצא ראשו - אין נוגעין בו, לפי שאין דוחין נפש מפני נפש. ואמאי? רודף הוא! - שאני התם, דמשמאי קא רדפי לה.

Rav Huna says: If a minor was pursuing another person in order to kill him, the pursued party may be saved with the pursuer's life. That is to say, one is permitted to save the pursued party by killing the minor who is pursuing him, and one does not say that since the minor lacks halakhic competence, he is not subject to punishment. The Gemara explains: Rav Huna maintains that a pursuer, in general, does not require forewarning, and there is no difference with regard to this matter between an adult and a minor. The essence of the matter is rescuing the pursued party from death, and therefore the pursuer's liability to receive the death penalty is irrelevant. Rav Hisda raised an objection to Rav Huna from a baraita: If a woman was giving birth and her life was being endangered by the fetus, the life of the fetus may be sacrificed in order to save the mother. But once his head has emerged during the birthing process, he may not be harmed in order to save the mother, because one life may not be pushed aside to save another life. If one is permitted to save the pursued party by killing the minor who is pursuing him, why is this so? The fetus is a pursuer who is endangering his mother's life. The Gemara answers: This is not difficult, as it is different there, with regard to the woman giving birth, since she is being pursued by Heaven. Since the fetus is not acting of his own volition and endangering his mother of his own will, his life may not be taken in order to save his mother.

9. רש"י מסכת סנהדרין דף עב: ד"ה יצא ראשו

5. שו"ת רב פעלים חלק א - אבן העזר סימן ד
א"א שזינתה, אם מותר לה לשתות סם המפיל את העובר... תשובה. בדבר הזה איני רוצה להשיב בדרך הוראה לא לאיסור ולא להיתר, ורק אעתיק לכם מה שמצאתי בתשובות האחרונים שדברו בזה, והוא כי הגאון חוות יאיר... וסו"ד כתב לפי מ"ש היה היתר גמור לשאלתך אשר שאלת מדין תורה, לולי המנהג פשוט בינינו וביניהם גדר פרוצות והזונים אחרים, האמנם... כתבו התוספות... נהי דפטור מ"מ לא שרי... נראה דעתו דאין להתיר לכתחילה בדבר הזה. וראיתי להגאון יעב"ץ ז"ל... והוא דעתו להתיר בממזר מא"א להשחיתו כשהוא עודנו עובר לכתחילה, ואפשר דיש מצוה נמי בזה, ורק בפנייה שזינתה ונתעברה איכא איסורא להשחית העובר שלה, כיון שהיא אינה חייבת מיתה בזנות שלה, וכ"ש בעובר דאסור להשחיתו, ורק על השחיתו אין ישראל חייב מיתה... ועוד שא נא עיניך וראה מ"ש מהרי"מ ט"ז ח"א סי' צ"ט... מתיר להדיא לצורך האם, ונראה דיש פ"פ לבע"ד לומר היכא דאיכא פגם משפחה ובזיון וחלול השם, אם ישאר העובר ולא תפיל אותו חשיב זה צורך גדול. וכבר אמרתי שאין אני מוסיף משלי בדבר הזה, ואיני מגלה דעתי, ורק הצעתי לפני השואל הדברים הנז"ל, ויראה דברי אלו לאיזה חכם, והוא יורה לו מה לעשות. והש"ת ברחמי יאיר עינינו באור תורתו אכ"ר.

6. שמות פרק כא, כב-כג

(כב) וְכִי יֵצֵאוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וַיֵּצְאוּ יְלֵדֶיהָ וְלֹא יְהִי אִסּוֹן עָנּוּשׁ יַעֲנֹשׁ כְּאִשֶּׁר יִשִּׁית עָלָיו בְּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בְּפָלְאִים: (כג) וְאִם אִסּוֹן יְהִי וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ:

7. רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ה הלכה א

אסור לאדם לחבול בין בעצמו בין בחבירו, ולא החובל בלבד אלא כל המכה אדם כשר מישראל בין קטן בין גדול בין איש בין אשה דרך צניון (*צ"ל ביזיון) הרי זה עובר בלא תעשה...

8. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עב:

... דכל זמן שלא יצאלאיר העולם **לאו נפש הוא** וניתן להורגו ולהציל את אמו, אבל יצא ראשו - אין נוגעים בו להורגו, דהוא ליה כילוד ואין דוחין נפש מפני נפש...

10. רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק א הלכה ט

הרי זו מצות לא תעשה שלא לחוס על נפש הרודף. לפיכך הורו חכמים שהעוברה שהיא מקשה לילד מותר לחתוך העובר במיעיה בין בסם בין ביד מפני **שהוא כרודף** אחריה להורגה, ואם משהוציא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש **וזהו טבעו של עולם**.

11. רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ח הלכה טו

ספינה שחשבה להשבר מכובד המשווי ועמד אחד מהן והקל ממשאה והשליך בים פטור, שהמשא שבה **כמו רודף אחריהם להרגם** ומצוה רבה עשה שהשליך והושיעם.

12. שו"ת תורת חסד אבן העזר סימן מב

... לזאת נכון הרמב"ם הנ"ל דאירי במקשה לילד **דהיא יושבת על המשבר ולא ירך אמו הוא** רק גופא אחרינא חשבינן ליה שפיר ס"ל דאין להמיתו אף בשביל הצלת אמו רק מטעם דהעובר הוי **כרודף**... אנו אומרים שמצוה עשה דכל המשא של הספינה יש עליו שם רודף... ועפ"ז יבא דברי הרמב"ם דה' רוצח הנ"ל נכון... העיקר היא **משום הצלת נפש הנרדף**, א"כ אף דאין פשע וזדון **ברודף אעפ"כ יש לקראתו רודף**, לפיכך הורו חכמים שהעוברה שהיא מקשה לילד מותר לחתוך את העובר במעי' שהוא כרודף אחריה להורגה אף שאין פשע וזדון בעובר אעפ"כ נקרא רודף מטעם דנדחה מפני נפש אמו והעובר עדיין אין נקרא נפש...

13. שו"ת אגרות משה חושן משפט חלק ב סימן סט

...הנה בדבר הריגת עובר במעי אמו בישראל מפורש בתוס' סנהדרין דף נ"ט ע"א ד"ה ליכא דאסור בפשיטות באיסור רציחה משום **דליכא מידעם דלישראל שרי ולעכו"ם אסור**, וכל כך פשיטא להו דהוא אסור ובאיסור רציחה, עד שהקשו לפי מה שהיו סבורים בקושייתם ובתירוץ ראשון דבעכו"ם אסור להרוג את העובר להציל את אמו איך מותר זה בישראל והוצרכו לתרץ דהוא משום **דבישראל איכא מצוה להרוג כדי להציל האם**... וא"כ כשהקשו דיהיה אסור בישראל נמי הוא בהכרח **שגם בישראל הוא מצד איסור רציחה**, שאל"כ ליכא קושיא... וברמב"ם פ"א מהלכות רוצח ה"ט **מפורש עוד יותר דהריגת עובר הוא רציחה ממש**, שהרי כתב טעם... שהוא כרודף... הרי דסובר דאף שפטור הוא **עכ"פ לענין האיסור כרציחה ממש** שלכן היה אסור להורגו אלא מחיוב הצלה אף בנפש הרודף... **ודברי הבל הם לומר שהרמב"ם לא דק** וכתב טעם שקר שליכא כלל וטעם האמת הוא מחמת שליכא איסור רציחה על עובר כשעדיין לא יצא ראשו אף שלא הזכירו כלל אפילו ברמז, **וגם הוא זלזול על כל פסקי הרמב"ם שבכל ספרו כשנימא כן עליו** שהוא לא מדייק כזה אף להחסיר טעם האמת ולמינקט טעם שקר אף כשנוגע לדינא... ומה שקשה על הרמב"ם דאם נחשב העובר בדין רודף היה לן **להתיר גם ביצא ראשו**... היא ככל קושייתו שלא אפשר אף לגדולים לתרץ שלא מבטלין דברי הרמב"ם **בשביל שמוקשה להם לאלו הגאונים שאינם במדרגה לחלוק על הרמב"ם** ויודעין שהרמב"ם ידע לתרץ ולא יסתרו דבריו בשביל זה וגם הגאונים בדורו שהיו במדרגה לחלוק על הרמב"ם ידעו עכ"פ שהרמב"ם ידע לתרץ אך שסברי שתירוצו לא נכון שהוא דחוק וכדומה, ובהלכה זו חזינן שאף הראב"ד וכל המשיגים שהיו ראויין לחלוק עליו לא השיגו עליו כלל הרי דגם הראב"ד ושאר המשיגים סברי שהוא מטעם זה ולא הוקשה להם כלל... ולתרץ קושיא חמורה זו **עיין מה שתירץ מן דדורות האחרונים שלפנינו הגאון ר' חיים הלוי**... דהרי כתבתי שטעם משמאי קא רדפי לה אינו טעם לומר שאינו רודף אלא דבשביל זה הוו שניהם רודפין, כלשון הירושלמי **אין את יודע מי הורג את מי**... אין את יודע אם הקטן רודף את האשה או האשה רודפת את הקטן, **היינו דמשמאי נעשה שא"א שיחיו שניהן**... אבל כשעדיין הוא עובר במעי אמו, **שהעובר אינו עדיין נפש גמור**, שנמצא שעל היתרון שאיכא להאם מהעובר שהיא נפש גמור והוא אינו עדיין נפש גמור **הוי רק העובר רודף והאם אינה רודפת** לכן יש לנו להרוג את העובר מדין רודף על יתרון זה... וטעם זה נראה לפרש בכונת רש"י סנהדרין ע"ב דלא כתב לאו נפש הוא ואין בזה איסור רציחה אלא איסור אחר שנדחה מפני פ"נ דהאם... ולכן קודם שיצא ראשו דלאו נפש הוא דוחין העובר

מפני שאין שוין ברדיפתן שהעובר רודף היתרון שבהאם שהיא נפש... ונמצא שגם רש"י סובר כן. **ולכן לדינא בין לתוס' בין להרמב"ם ואף לרש"י איכא איסור רציחה מלא תרצח גם על עובר ורק שפטור ההורג ממיתה**, ואסור להורגו אף לפ"נ דכל אינשי **ורק להצלת אמו** שלא תמות בלידתו הוא היתר **ולא בשביל שום צורך דהאם שזה אסור בפשיטות**. ומטעם זה הוריתי שאף שהרופאים אומרים שיש חשש שמא תמות האם כשלא יהרגו את העובר, אף שלענין חלול שבת וכל האיסורין היו מחללין והיו עוברין במדת חשש שאמרו דהא גם בשביל ספק קטן וס"ס מחללין, מ"מ להרוג את העובר יהיה **אסור עד שתהיה האומדנא להרופאים גדולה קרוב לודאי שתמות האם** דמאחר דהוא מצד שנחשב רודף צריך שיהיה כעין ודאי שהוא רודף, וגם פשוט שאין חלוק לפ"נ בין הולדות, דאף הולדות שלפי דעת הרופאים הם כאלו שלא יחיו שנים רבות **כהא דנולדים איזה ילדים במחלה הנקראת תיי - סקס** אפילו כשנודע ע"י הבדיקות בעובר שנתחדש עתה שהולד יהיה ולד כזה **אסור כיון דלהאם ליכא סכנה ואינו רודף אין להתיר אפילו שהצער יהיה גדול מאד וגם יחלו האם והאב מזה**. ומטעם זה אמרתי להרופאים שומרי תורה **שלא יעשו בדיקה זו** כי לא יהיה תועלת מזה כי יהיו אסורים להפיל את העובר ויגרמו רק צער להאב ולהאם וגם יארע שילכו אצל רופא נכרי ואינו שומר תורה להפילו **ונמצא שיעברו על לפ"ע**... ומש"כ בעל השרידי אש דלרמב"ן נדה שם (מ"ד ע"ב) **יוצא דאין איסור מן התורה להרוג את העובר ומ"מ מחללין עליו את השבת** דלא כהח"י דכתב דאין לזה שחר, הנה לא הוזכר שם ברמב"ן... אבל הא כתב שם מפורש דמחללין אף שבת להציל העובר, **וממילא ברור דאיכא חיוב להצילו וכ"ש שאסור להורגו מן התורה**... שלכן לא מובן היכן ראה שם ברמב"ן לתלות בו בוקי סריקי **שיסבור דמותר להורגו וכ"ש שליכא חיוב להצילו ומ"מ מותר לחלל שבת שהוא דבר שלא ניתן להאמר כלל**... אך הביא מאחיעזר ח"ג סי' ע"ב שהרמב"ם **לא הוצרך לטעם רודף אלא בישיבה על המשבר** ואין זה נכון כלל דלא הוזכר ברמב"ם חלוק בין העוברין כלל וגם הוא עצמו משמע שלא מסתבר לו, וגם הגרא"א אונטערמן בתשובתו מכריע כן ממה שלא הוזכר ברמב"ם ובנו"כ וגם מצד הסברא אין לחלק, ובפרט שהוא רק דעת יחיד, **וכל טעמו הוא משום הקושיא על הרמב"ם**... שודאי בשביל קושיא אין לשנות דין מפורש ואף לא לדחוק כל כך, והרי בא מרן הגר"ח הלוי זצ"ל ותירץ ואילו היה רואה דברי הגר"ח הלוי ודאי היה חוזר בו, אבל גם בלא זה הא ע"פ הירושלמי הוא פשוט כדתיירצתי. **ולכן אין לסמוך בזה כלל על דברי הגר"ח ע"ז**... עכ"פ מש"כ בעל השרידי אש **שרוב הראשונים חולקין על הרמב"ם שלכן סובר שהרוב הוא להתיר הריגת עוברים לצורך האם אף שלא לסכנה ממש אינו כלום** דאינו כן דאף להסוברים שהוא מחמת דלא נחשב עדיין נפש נדחה מפני חיות האם נמי סוברין דהוא איסור מן התורה מדין רציחה להרוג עובר... כתבתי כל זה לענין הפרצה הגדולה בעולם שהמלכות דהרבה מדינות היתירו **להרוג עוברים** ובתוכם גם ראשי המדינה **במדינת ישראל** וכבר נהרגו עוברים לאין מספר שבזה"ז הא עוד יש צורך לעשות סיג לתורה, **וכ"ש שלא לעשות קולות באיסור רציחה החמור ביותר**, שלכן **נשתוממתי** בראותי תשובה מחכם אחד בא"י... ונדפס בחוברת אסיא י"ג המתיר... עובר יותר מג"ח שהעובר הוא במחלת תיי - סקס להפילו, ומצד זה הקדים שעצם הריגת העוברים הוא להרבה פוסקים רק מדרבנן ואף אם הוא מדאורייתא הוא רק משום גדר בנינו של עולם אבל מחמת איבוד נפשות אין נדנדוד כלל, והביא ממנה"י"ט התשובה דסימן צ"ט המתיר ולא הזכיר שבסימן צ"ז אסור ואדרבה הוא כתב שגם בתשובה סימן צ"ז מתיר, וגם כתב שהשאלת יעב"ץ מתיר אף שאסר בפירוש, בשביל לשון וגם בעובר כשר יש צד להקל לצורך גדול, אף שברור ופשוט **דלשון יש צד להקל הוא כאמר שיותר צדידים איכא לאסור** וכדמסיק היעב"ץ ע"ז וצ"ע, ועל שו"ת רב פעלים שג"כ היה ירא לפסוק בזה שלכן מסיק להתיר בתיי - סקס להפילו **עד שבעה חדשים, ולא מובן זמן זה שלא מצינו כלל**. וברור ופשוט כדכתבתי הלכה הברורה ע"פ רבותינו הראשונים המפרשים והפוסקים **ממש שאסור בדין רציחה ממש כל עובר בין כשר בין ממזר בין סתם עוברים ובין הידועים לחולי תיי - סקס שכולן אסורין מדינא ממש**, ואין לטעות ולסמוך על תשובת חכם זה וש"י ליה מריה בזה הכו"ח לכבוד התורה ודין האמת.

מתני'. האשה שיצאה ליהרג - אין ממתנין לה עד שתלד. האשה שישבה על המשבר - ממתנין לה עד שתלד. גמ'. פשיטא, גופה היא! איצטריך, ס"ד אמינא: הואיל וכתוב כאשר ישית עליו בעל האשה, ממונא דבעל הוא ולא ליפסדיה מיניה, קמ"ל... ישבה על המשבר וכו'. מ"ט? כיון דעקר, גופא אחרינא הוא. אמר רב יהודה אמר שמואל: האשה היוצאה ליהרג, מכין אותה כנגד בית הריון כדי שימות הוולד תחילה, כדי שלא תבא לידי ניוול.

MISHNA: In the case of a pregnant woman who is taken by the court to be executed, the court does not wait to execute her until she gives birth. Rather, she is killed immediately together with the fetus. But with regard to a woman taken to be executed who sat on the travailing chair in the throes of labor, the court waits to execute her until she gives birth. GEMARA: Isn't it obvious that the court executes the pregnant woman together with her fetus, rather than waiting? After all, it is part of her body. The Gemara answers: It was necessary for the mishna to teach this, as it might enter your mind to say that since it is written: "And if men strive together, and hurt a woman with child, so that her offspring depart... he shall be surely fined, as the woman's husband shall place upon him" (Exodus 21:22), therefore the fetus is considered to be the property of the husband. If so, the court should wait until she gives birth before executing her, and not cause him to lose the fetus. Consequently, the mishna teaches us that the court does not take this factor into account... The mishna taught: With regard to a woman taken to be executed who sat on the travailing chair in the throes of labor, the court waits to execute her until she gives birth. The Gemara asks: What is the reason for delaying the execution in this case? The Gemara answers: Once the fetus uproots from its place and begins to leave the woman's body, it is considered an independent body and may not be killed together with the mother. Rav Yehuda says that Shmuel said: In the case of a pregnant woman who is taken by the court to be executed, one strikes her opposite the womb, i.e., on the abdomen, so that the fetus dies first, so that she should not suffer disgrace as a result of publicly bleeding from labor.

15. שו"ת ציץ אליעזר חלק ט סימן נא - קונ' רפואה במשפחה שער ג

בסנהדרין ד' נ"ז ע"ב... יוצא לנו ממשמעות דברי הגמ' דזה פשוט היה וכהנחה שאין חולק על כך דישראל אינו נהרג על העוברין... ובסנהדרין ד' ע"ב ע"ב... ופירש"י... הרי לנו ברש"י דפירש בהדיא שהטעם... שכל עוד שלא יצא לאויר העולם לאו נפש הוא, וא"כ מינה דזהו גם הפטור דישראל אינו נהרג על העוברין מפני דלאו נפש הוא וכנ"ל. אולם ברמב"ם כתוב טעמא אחרינא... מפני שהוא כרודף... הרי שהרמב"ם לא ביאר כרש"י... ומשמע הא לא"ה היה אסור להורגו, והטעם בזה לכאורה מפני דגם הוא מיקרי נפש, וא"כ יש להבין דמדוע לא יהא גם ישראל נהרג על העוברין... ובלעדי זאת לא מובנים גם עצם דברי הרמב"ם במה שונה איפוא אחרי שהוציא ראשו מלפני שהוציא, ומדוע גם אז לא יקרא רודף כשם שנקרא לפני כן, ואם זהו טבעו של עולם הרי גם לפני כן הוא ג"כ טבעו של עולם ומדוע אז נקרא רודף. ומצינו לאבירי הרועים שתלו כלי זיינם בהבנת דברי הרמב"ם... ואחרי החיפוש מצאתי מכילתא מפורשת להאמור כפי נוסחא שהובא בר"א מזרחי עה"ת... וכי יצאו... ולא יהיה אסון, באשה... כי מדברי המכילתא הנ"ל למדנו דחז"ל מיעטו נמי מהכתוב גבי נגיפת אשה הרה ויצאו ילדיה, דישראל אינו נהרג על העוברין... ומוכח ממילא מזה דהא על הולדות שבמעיי האשה אין גדר של רציחה ויש בהם רק ענין של תשלומי ממון... (יא) ונחזור בזה להבנת דברי הרמב"ם בפ"א מרוצח... מותר להורגו לפני שיצא לאויר העולם, אבל אין עליו אשמת זדון כל שהוא כי זהו טבעו של עולם... וכך ראיתי גם בספר תורת חסד (לובלין)... (יב) עכ"פ יוצא לנו מכל האמור ששום אחד מגדולי הפוסקים לא עלה על דעתו לפרש בכוונת דברי הרמב"ם ברישא דדבריו שאילולא שהיה נחשב כרודף שהיו נהרגים על הריגתו כבן נח שנהרג על העוברין... (יג) בגדולה מכל האמור מצינו בספר שו"ת גאוני בתראי סימן מ"ה שכדי לתרץ הקושיות שישן

בדברי הרמב"ם... על צורת ביצוע ההריגה והיינו על מה שהותר לחתוך העובר שבמעיה בין בסם בין ביד, אבל על עצם ההיתר להורגו מודה גם הוא דהוא מפני דעדיין לא מקרי נפש... ולפי"ז אין בכלל הוכחה מדברי הרמב"ם לאיסור הריגת עוברין בישראל... בשו"ת מהרי"ט שם (ח"א סימן צ"ט) היתה: אם מותר להתעסק עם גויה א' שתפיל... אלמא בשביל ניוול האם הורגים הולד בידים ולא חשו משום איבוד נפשות, הילכך בישראלית מפני צורך אמו נראה שמותר להתעסק עמהם שתפילנה כיון דרפואת אמו היא עכ"ל... וברור שכוונתו אפילו כשאין שאלה של סכנת האם אלא השאלה היא בריאותית שהמשך העיבור מזיק לבריאות האם, דומיא דניול... מכח הוכחותיו האחרונות הכריע כהצד דלאו נפש הוא כלל ואין דנדוד כלל מחמת איבוד נפש, ועל כן התיר גם בישראלית בכל לצורך אמו... והגם שאין צורך להוכחה לכך כי כך המובן היוצא מגוף דברי החו"י שם, מ"מ אציין בזה לדברי שו"ת רב פעלים... ויעוין גם בשו"ת תורת חסד... להתיר להמית העובר לתועלת האם לרפואתה אפילו היכא דליכא רק סכנת אבר וכן בכל היכא שהוא לתועלת ורפואה לאמו, ומבאר זאת אפילו להסוברים דאסור מה"ת, וכן מבאר אליבא דהרמב"ם עיין שם... עכ"פ ראינו שהן החו"י והן היעב"ץ מסכימים לעצם ההנחה ש"ל שיוסד האיסור בישראל בהריגת עובר הוא משום השחתת זרע... ברם מצינו לאחד מגדולי הפוסקים שמבלי להזכיר מהדיון שיש בזה בחו"י ויעב"ץ מעלה מדעת עצמו מהו אמינא כזאת אך דחי לה כלאחר יד, והוא בשו"ת בית יהודה... על קצת נשים שמתעברות ולא ירצו עיבורן אותו זמן וקצת מהן אם יארע שיתעברו בימי ההנקה חוששין לעין הרע או לסכנת הילד היונק, ועושות רפואות וסמים ידועים אצלן כדי להפיל התינוק, אם יש חשש איסור בזה... סיכום היוצא לנו להלכה מכל האמור בשער זה. א' בן נח נהרג על העוברין. ויש דעה שאינו נהרג. ב' ישראל אינו נהרג על העוברין. ג' כשיש צורך והדין נותן שמותר לסדר לאשה הפלה יש להעדיף לבצע זאת על ידי רופא ישראל. ד' יש להחמיר בסידור הפלה לעכו"ם מלישראל באשר המה מצוין גם על העוברין ועוברים על לפ"ע כשאין אחרים בלעדו שמוכנים ג"כ לבצע זאת. ומכ"ש שאסור זאת כשלא נשקפת סכנה לאשה. וכמו כן כשיש מן הצורך לסדר הפלה לעכו"ם יש לחזר שיעשה זה רופא ישראל. ה' יש סוברים שאף על פי שישראל אינו נהרג על העוברין מכל מקום יש עליו איסור תורה מעשות זאת. ו' ויש סוברים שגם איסור תורה ליכא ויש רק איסור מדרבנן. ז' וישנם גם הסוברים שגם מדרבנן האיסור שיש בזה הוא קלוש. ח' ע"פ תורת הנסתר האיסור בהפלת עובר חמור עד מאד. ט' כשנשקפת סכנה לאשה בהמשכת ההריון יש להתיר הפלת העובר בשופי. י' גם כשמצב בריאותה של האשה רופף מאד ולשם רפואתה או השקטת מכאוביה הגדולים דרוש לבצע הפלת העובר, אף על פי שאין סכנה ממשית, גם כן יש מקום להתיר לעשות זאת, וכפי ראות עיני המורה המצב שלפניו. י"א כן יש להתיר כנ"ז כשהאשה מינקת. י"ב אשת איש שזנתה או נאנסה ונתעברה ואפילו מעכו"ם שאין הולד ממזר וחזרה בתשובה, מצדדים כמה מגדולי הפוס' להתיר לסדר הפלה אי משום בזיונה ואי משום חלול השם ופגם ובזיון המשפחה [ואי משום נימוקים אחרים הנזכרים בפנים]. י"ג לסדר הפלה קודם שנמלאו ארבעים יום מהריונה וגם לרבות קודם ג' חדשים מהריונה הוא קיל בהרבה מלסדר לאחר מיכן ויש על כן לצדד להתיר לסדר הפלה קודם שנמלאו לה כנ"ל והעובר אינו עוד בתנועה גם כשיש חשש מבוסס שהעובר שיוולד יצא בעל מום ובעל יסורים. י"ד מאידך להמית הולד כשהאשה יושבת כבר על המשבר והולד כבר נעקר לצאת הוא חמור בהרבה מלפני שנעקר ואין להתיר בכגון זה כי אם במקום סכנה של ממש לאשה. ט"ו גם במקום שהדין נותן להתיר הפלה מכל מקום יש לקבל על כך גם הסכמת הבעל כי ממונו הוא. ט"ז כן יש לחזר לסדר ההפלה ע"י שתיית רפואה מעשיית מעשה בידים. י"ז אשה שחולה במחלה מסוכנת שעומדת למות ממנה וההריון שהרה בו אם תמשיך בו יקרב מיתתה והאשה מתחננת שלא לסדר לה הפלה ולא איכפת לה אם זה יקרב מיתתה ובלבד שישאר אחריה זכר, יש מקום להתיר להיות בזה שאל ואל תעשה. י"ח כל בני ישראל מזהירים באזהרה חמורה לא לנהוג קלות ראש בהפסקת ההריון, ואחריות גדולה מוטלת בזה הן על השואל והן על הנשאל. מלבד מה שיש בזה משום גידור פרכת הפרוצות והזונים אחריהם שגם אומות העולם

גדרו עצמם בזה ותיקנו תקנות ועונשים חמורים על העוברים והמסייעים, ישראל קדושים המה.

16. שו"ת ציץ אליעזר חלק יג סימן קב

הפסקת הריון בגלל המחלה הנקראת תייסקס כאשר מאבחנים את המחלה בעובר כעבור שלשה חדשים מההריון... נלפענ"ד על יסוד הביורורים הנרחבים שכתבתי בדבר הפסקת הריון... כי שבמקרה המיוחד הזה אשר תוצאות כה חמורות בכנפיו עם המשכת ההריון והלידה, אפשר להתיר הפסקת הריון עד שבעה חדשים, ובאופן שבביצוע הפסקת ההריון לא יהא כרוך בשום סכנה לאם... (ז) אוסיף לומר לרווחא דמילתא, שמה טוב יהא אם אפשר הדבר לסדר שאשה רופאה תבצע את הפסקת ההריון, דבאופן כזה יתווסף עוד דבר המקיל בזה, וזאת לפי דעתם של החו"י והיעב"ץ בתשובותיהם שם. ועוד, שס"ל שהאיסור בישראל בהריגת עובר הוא משום השחתת זרע יעו"ש, ונשים הא אינן מצוות על כך לדעת רוב הפוסקים.

17. שו"ת שבט הלוי חלק ז סימן רח

... והיינו דלבה"ג ודעמי' אין דין הריגת עוברין ופקו"נ של עוברין תלוין זב"ז... ב. אלא דהלום ראיתי להגאון אגרות משה חו"מ ח"ב סי' ס"ט ג', שתקע עצמו להלכה שזה בלתי אפשרי שיהי' מותר מה"ת בהריגת העובר ואעפ"כ מותר לחלל שבת מפני פקו"נ

של העובר, דאם מותר לחלל שבת בדאורייתא ויש חיוב להצילו פשיטא דאסור להרגו, ומדחה עי"ז סברת החולק עליו שם... ואני בעניי תמה ע"ז מאד הרי ברמב"ן סוף יומא ובר"ן שם הקשה אבה"ג מהא דתנן האשה המקשה לילד שחותכים הולד דאלמא מעיקרא לית בי' משום הצלת נפשות וקשיא לשיטת הבה"ג, וכן נמי מהא דחייבה תורה ביצאו ילדי' רק תשלומי ממון וע"ז תי' הרמב"ן והר"ן דאפ"ה לענין שמירת המצוות מחללין עליו אמרה תורה חלל עליו שבת וכו' ואפילו פחות ממ' יום מה"ט ע"כ, וה"ז כמפורש להיפך מהבנת בעל אגרות משה... וטענת החו"י והאג"מ דאיך יתכן דמותר להרגו וא"כ מ"ט מותר לחלל שבת מפני פקו"נ העובר. הנה אין בזה קושיא כלל דלדעת הבה"ג הרמב"ן והר"ן ודעמי' פשיטא דמותר לחלל שבת מה"ת כדי להביאו למחויב במצוות הה"ד וכ"ש דאסור להרגו בחנם מה"ת כדי להביאו לידי מחויב במצוות, אלא דאין זה מסרך רציחה, ונפ"מ להתיר באופנים ידועים... ומסקנתי דזמן רב לפני הלידה הכל מודים דעדיין אינו בגדר נפש חי כשיטת רש"י והראשונים בסנהדרין... ואפילו להסוברים דיש איסור מה"ת מכ"מ אינו בגדר נפש מישראל נגד איבוד נפש האם שבזה הקילה תורה אפילו בספק נפש של האם ואפילו בס"ס...

18. Memories of a Giant, pp 243-244

On one occasion I heard a lecture from a prominent *rosh yeshiva* who *paskened* that a pregnant woman whose amniocentesis showed that the fetus was afflicted with Tay Sachs was not permitted an abortion. The scholar was so emphatic about it that he felt that testing for Tay Sachs was not even indicated because if found, there was nothing which could be done anyway. I happened to be having dinner with the Rav in the home of a member of his family that evening and asked his opinion. He answered immediately: "A Tay Sachs fetus can be aborted up to the sixth month." I must have raised my eyebrows evincing some surprise. The Rav said very calmly to me: "Have you ever seen a Tay Sachs baby?" I replied that I had not. He said: "I have. We have a Tay Sachs baby in Boston. I tell you that an abortion is permitted through the sixth month." It was quite clear to me that human values informed this decision of the Rav. (A similar halakhic judgement is found in the writings of the *Tzitz Eliezer*.)

19. My transcript of Rav Hershel Schachter,

<https://www.yutorah.org/sidebar/lecture.cfm/892584/>

Last time I was in London I was discussing with one of the Rabbanim. There was a single girl who was going to Beis Yaakov. And then the girl became pregnant. They'd have to throw the girl out of the Beis Yaakov. The girl's family was not observant at all, the girl would probably not be religious at all. So the shayla was should they allow the girl to perform an abortion, and makh a shraig (?), don't tell anyone about it, and try to raise her as an observant girl or say no you are not allowed to perform an abortion. So in that case it was in the best interest of the girl. It's not like cutting off the fifth finger for no purpose. There was good purpose. She will be able to lead a normal life later on. So that's a big machloket. According to the Rambam the only heter you have to perform an abortion is when the mother's life is in danger, and the fetus has the

status of a rodef. According to many other Rishonim, it's really only an issur chavala. Even for cosmetic purposes we would allow chavala. So if a woman is pregnant, she just doesn't want to have a baby, that's not a good reason, it's normal – people have babies. If having a baby is going to cause her to get weak, and get sick, and suffer for the rest of her life, according to the other Rishonim it would be mutar. So this is the question, how do you pasken? Rav Soloveitchik used to say like Rav Moshe Feinstein: How can you pasken against the Rambam? How can a person take the responsibility to pasken against the Rambam... The OU had a Shabbaton in Rochester, NY. There was a doctor there in Rochester who did his residency or something in EY. This was a long time ago. He spent time with Rav Shlomo Zalman. He was in NY. A woman had converted... She was very heavy. Until she found a shidduch it took her a long time. Until she became pregnant took a long time. And then finally she found out that she was pregnant with a Tay-Sachs and she wanted to perform an abortion. The rabbi didn't know what to say... He called the doctor and asked the doctor could you please call Rav Shlomo Zalman Auerbach to ask him. The doctor called Rav Shlomo Zalman Auerbach on the phone. He tells him the whole story... Rav Shlomo Zalman says to him in Hebrew: You know my opinion. I don't agree with the Tzitz Eliezer. There's nothing to discuss... The Doctor says: Maybe you'll think it over overnight, I'll call you tomorrow. I don't know what there is to think of but call me back tomorrow. The doctor says that he called him back the next day and he says: תגידי לאשה שיש פוסק מפורסם בירושלים, הציץ אליעזר The woman is not a talmid of mine. She doesn't have to listen to my psak. Tell her the Tzitz Eliezer says it's mutar in sha'at hedechak. Not everybody is mechuyav to follow the more strict opinion. There are legitimate poskim who hold not so. Abortion is a big issue. Abortion is a big shayla halakha le-ma'aseh, when is it mutar, when is it assur.